

КОСІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

СИЛАБУС РОБОТА В МАТЕРІАЛІ

Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Художнє спрямування	Декоративний розпис
Статус дисципліни	Нормативна
Навчальний рік	2025 – 2026
Рік підготовки	4
Семестр	7
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 7 кредитів Загальний обсяг годин – 210 год. Кількість годин лекційних – 4 год. Види занять: практичні заняття – 116 год. Самостійна робота студентів – 90 год.
Форма звітності	Екзамен-перегляд
Мова викладання	українська
Викладач	Дутка Василь Якович , доцент кафедри образотворчого мистецтва та академічних дисциплін тел. + 0673678926, e-mail: artdutka@gmail.com
Адреса	ауд. 74, поверх 3, вул. Міцкевича, 2
Заняття	Згідно розкладу
Консультації	Консультації проводяться на практичних заняттях, та за попередньою домовленістю в робочі дні з 9.00 до 17.00
Анотація до курсу	<p>Основною метою дисципліни є виховання художника, здатного піднести українське мистецтво до художньо-культурного рівня світового мистецтва.</p> <p>Забезпеченням даної мети є виконання всіх програмових завдань на професійному рівні відповідного кваліфікаційного рівня, згідно критерію оцінювання знань, умінь і навичок з роботи в матеріалі.</p> <p>Важливе місце у навчальній дисципліні відводиться іконопису. Студенту пропонується вибрати зображення святого чи святої, поясне чи оплічне зображення та на своє бажання визначитися з особою святого чи святої, а також з манерою написання ікони (в традиційній, ортодоксальній чи сучасній).</p>

Мета та цілі курсу	Освоєння початкових знань з технології та техніки написання копії ікони олійними фарбами на полотні.	
Необхідне обладнання	Інструменти та обладнання пов'язані з процесом створення ікони: основа – полотно на підрамнику, олійні фарби, розчинник, пензлі.	
Результати навчання (компетентності)	Студенти повинні	
	знати	вміти
	<ul style="list-style-type: none"> – кращі зразки іконопису; – приготування матеріалів для написання ікони; – техніко-технологічний процес написання класичної ікони; – методичну послідовність виконання ікони; 	<ul style="list-style-type: none"> – методично та послідовно виконати копію класичної ікони; – використовувати отримані знання при виконанні ікони; – володіти сформованими в процесі вправ професійними навичками зображення; – готовність розуміти кінцеву мету власного навчання, його етапи, цілі і завдання кожного окремого завдання з даного предмету;
Навчальна логістика	Зміст дисципліни:	Освоєння та ознайомлення з технологією та технікою іконопису. Основними дидактичними принципами, покладеними в основу викладання дисципліни є: <ul style="list-style-type: none"> – головний принцип навчання – від простого до складного; – усвідомлення матеріалу через методичні взірці; – систематична робота над особистісним розвитком студентів.
	Види занять:	лекції, практичні
	Методи навчання:	практична робота в процесі виконання завдань. Вивчення відбувається за принципом послідовного ускладнення учбових задач. Розвиток у процесі навчання здійснюється за рахунок обопільного спілкування між студентами та викладачем, що є запорукою позитивного результату.
Пореквізити	Знання з курсу «Робота в матеріалі» можуть бути використані під час вивчення дисциплін: виконання дипломного бакалаврського проекту.	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі декоративного мистецтва, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів декоративного мистецтва, й характеризується невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової	

	<p>активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК-11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>
<p>Спеціальні компетентності (СК)</p>	<p>СК-3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.</p> <p>СК-4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.</p> <p>СК-5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.</p> <p>СК-6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.</p> <p>СК-7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.</p> <p>СК-9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.</p> <p>СК-10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.</p> <hr/>
<p>Програмні результати навчання</p> <hr/>	<p>ПРН-1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.</p> <p>ПРН-2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ПРН-5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.</p> <p>ПРН-6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.</p> <p>ПРН-7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.</p> <p>ПРН-17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної</p>

	самоідентифікації.	
	ПРН-18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.	
Політика курсу	Загальні	<ul style="list-style-type: none"> - Студенти і викладачі несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища. - Мобільні телефони та інші цифрові електронні пристрої мають бути вимкнені або переведенні у беззвучний режим. - Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, електронною поштою. - На запит зацікавлених студентів, викладач призначає консультацію для аналізу самостійної роботи студентів. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.
	Навчальні	<ul style="list-style-type: none"> - Комунікація та групова співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час курсу. Тому для виконання вимог курсу студенти мають брати участь в усіх аудиторних заняттях. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10%. - В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані для читання тексти, переглядають відео, виконують практичні завдання для самоконтролю і практичні завдання з метою перевірки засвоєння ними знань і набуття навичок. - Виконання практичних завдань для самоконтролю є рекомендованим для кращого засвоєння навчального матеріалу. Виконання індивідуальних практичних завдань з метою перевірки засвоєння студентами знань і набуття навичок є обов'язковим. Ці завдання виконуються індивідуально. - Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні індивідуальних контрольних завдань. У разі плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку за нього. У разі повторного виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку.
Схема курсу	Модуль 1. ЗМ1. Копія ікони (полотно, олія).	
Тематичний план курсу	Тема 1. Копія ікони. Коротка лекція історії виникнення іконопису. Опрацювання бібліографічного матеріалу. Вибір ікон для виконання копій Тема 2.	

	<p>Технологічні особливості приготування основи ікони – полотно на підрамнику</p> <p>Тема 3. Виконання підготовчого картону в олівці.</p> <p>Тема 4. Переведення рисунку з картону на основу.</p> <p>Тема 5. Підмальовка.</p> <p>Тема 6. Моделювання одягу.</p> <p>Тема 7. Моделювання ликів.</p> <p>Тема 8. Нанесення світел (висвітлення).</p> <p>Тема 9. Завершальна стадія. Нанесення шрифтових елементів.</p>
<p>Система оцінювання та вимоги</p>	<p>Знання студентів оцінюються з теоретичної та практичної підготовки за наступними критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Відмінно»: студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, всебічно та глибоко знає зміст навчальної дисципліни, логічно мислить та самостійно створює ескіз, вільно використовує набуті теоретичні знання в практичних завданнях, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок. - «Добре»: студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє ключовими аспектами з курсу дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі; має достатні навички практичного застосування набутих знань, але допускає певні неточності, формулювання думки у певній мірі залежить від керівника. - «Задовільно»: студент в загальному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але плутає певні поняття, проявляє неточності у практичній роботі, демонструє нестабільність знань та навичок практичного характеру, творча думка повністю залежить від керівника. - «Незадовільно»: студент не засвоїв теоретичний матеріал дисципліни, не орієнтується в рекомендованій літературі та першоджерелах, не знає ключових визначень та положень курсу, не сформовані практичні навички.
<p>Список використаних джерел</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Асєєв Ю.С. Джерела Мистецтво Київської Русі. Нариси з історії українського мистецтва. – К.: Мистецтво, 1980. 2. Василик Р. Навчальний посібник «Українське сакральне мистецтво». (матеріали кафедри СМ). 3. Овсійчук В. Крававич Д. Оповідь про ікону. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 2000. 4. Александрович В. Покров Богородиці. Українська середньовічна іконографія. – Львів, 2010. 5. Василик Р. Літургійність Богородичних ікон // Вісник ЛНАМ. – Львів: ЛНАМ, 2000. 6. Гелитович М. Українські ікони Спас у Славі. – Львів: Друкарські куншти, 2005. 7. Гелитович М. Богородиця з Дитям і похвалою. Ікони колекції Національного музею у Львові. – Львів: Свічадо, 2005.

	<p>8. Гелитович М. Святий Миколай з житієм. – Львів: Свічадо, 2008.</p> <p>9. Гординський С. Українська ікона 12–18 сторіччя. – Філядельфія: Провидіння, 1973.</p> <p>10. Катрій Ю. Пізнай свій обряд. – Тіроль: видавництво оо. Василіан. (передрук видання 1976 та 1979 р.).</p> <p>11. Креховецький Я. Богослов'я та духовність ікони. – Львів: Свічадо, 2000.</p> <p>12. Кристопчук М. Синтез технік монументального мистецтва в храмовій архітектурі. – Львів: Наукове товариство ім. Шевченка, 2002.</p> <p>13. Логвин Г., Міляєва Л., Свенціцька В. Український середньовічний живопис. – Київ, 1976.</p> <p>14. Патріарх Димитрій (Ярема). Іконопис Західної України XII–XV ст. – Львів: Друкарські куншти, 2005.</p> <p>15. Свенціцька В., Откович В. Українське народне малярство XIII–XX століть. Світ очима народних майстрів. Альбом. – Київ: Мистецтво, 1991.</p> <p>16. Український іконопис XII–XIX ст. з колекції НХМУ / Упор. Членова Л. – Київ: Галерея, 2004. 21. Лопахін В. Ікона та іконічність. – Львів: Свічадо, 2001.</p> <p>17. Овсійчук В. Кравич Д. Оповідь про ікону. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 2000.</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. https://www.st-alipy.ru/technology/ 2. http://namu.kiev.ua/ua/about/collections/icon-painting/4.html 3. http://www.ukrartstory.com.ua/tekst-statti/ikonopis-chastina-1.html 4. https://ukrburshtyn.com.ua/blog/ikony-proizvedeniya-iskusstva-v-pravoslavnoj-cerkvi.html 5. http://arts-paint.ru/home/34-articles/82-how-to-make-egg-tempera.html 6. https://007girls.ru/the-color-and-design/how-to-work-with-tempera-tempera-is-the-best-paint-for-learning/